

וזוהו אומר אדם (דייקא) כי יקריב גו', דהכח לקרב את עניני העולם לאלקות הוא מבחי' אדם¹⁴ והענין הוא¹⁵, דאדם נק' כן ע"ש אדמה לעליון¹⁶, וענין אדמה לעליון הוא, כמבואר בלקו"ח (פרשתנו), דנשי, הם כחי' שלמים שלמעלה, ושלוחו של אדם העליון כמותו [וגם מטעם זה אמר רד"א¹⁷], הו' מכוונן את המצות שהן שלוחי, ושלוחו של אדם הקליל / כמותו ולמע' יותר, והנה אנו אומרים, נשמה שנחה בי שהורה היא דשש ומקור הנשמה הוא בנחי' שהי' עילאה שלמעלה מאצ"ט, וולמעלה יותר, הנה שרש הנשמות הוא בעצמותו¹⁸ כח¹⁹ דהנה²⁰ כתיב עם המלך במלאכתו ישבו שם, ואמר ויליצ, במי נמלך בנשמותיהן של צדיקים, ומכיון שהמלכה הוא על בריאת העולם הייתה בנשי' הרי מוכן, שהם למעלה מהעולם, ובהם נמלך על עניני הבריאה כו', כי, שרש הנשמות הוא בעצמותו²¹ דה' דאם ע"ש אדמה לעליון, ומכיון שהם אדמה לעליון לכן בייכודו לקרב את כל עניני העולם לאלקות.

והנה, סדר הדברים בקירוב עניני העולם לאלקות הוא²⁴, דחלה צריך לקרב א"ש לאלקות, קשוט עצמך²⁵, ואח"כ להעלות את עניני העולם, קשוט אחרים²⁶, וזהו מ"ש חלה אדם כי יקריב מכס קרבן להו', דחלה צ"ל הקרבן מכס, ואח"כ מן הבהמה מן הבקר וכו'. והענין בעבודת האדם, הנה חלה צ"ל עבודת החפלה, דחפלה היא סולל²⁸ מוצג ארצה וראשו מגיע השמימה²⁷, דע"י עבודת החפלה מעלה את עצמו מבחי' ארצה עד לבחי' שמימה²⁸, לשרשו ומקורו, ענין קשוט עצמו, ואח"כ צריך לילך מבחי' א"י לנבחה"ד -

- (14) זתר שבחנה⁶. (15) ראה ריש וסוף ד"ה זה חרטי¹ (סה"מ חרטי ע' קפז-ח וע' קצז-ו). (16) שלי"ה ג, א, ב, ג, רסח, ב, שא, ב, עשרה מאמרות מאמר אם כל חי חייב סלי"ג.
- (17) א, ג, א. (18) מנחמה ויגש ו. (19) נוסח ברכת השחר (ברכות ס, א). (20) לקו"ח שמע"צ ע, א, ובנ"מ. (21) ראה סה"מ חרטי ע' 48. (22) דה"א ד, כג. (23) רוח רכה רפ"ב. (24) בהבא לקמל - ראה ד"ה הני"ל אעתי"ר (סה"מ אעתי"ר ע' קצג). אורי"ת שם ע' תשכט ואילך. (25) ב"מ קד, טע"ב. וש"נ.
- (26) ויצא כח, יב. (27) זח"א רסו, ב, ח"ג שו, ב, תקו"ז ממ"ה. (28) ראה ד"ה זה היום חרטי"ד ספ"א (סה"מ קונטרס ח"ב שיח, טע"ב ואילך).

הנחת ה"ת בלתי מוגה

אדם

אדם

בסיד, ש"פ ויקרא, ג' ניסל ה'תש"ס"ב. הנחת ה"ת בלתי מוגה אדם כי יקריב מכס קרבן לה' מן הבהמה ומן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם, ומדייק בזה כ"ס אדמו"ר (מהור"ש) נ"ע בעל ההילולא (ר"ב ניסל²), למה צריך להקדים מחתלה ענין אדם כי יקריב גו' הול"ג ענין זה להפסוק דאם עולה קרבנו גו' שמדבר בנגוע לשם ענין הקרבנות. וגם צ"ל שמה שנואמר כאן שם אדם דוקא, הנה ידוע דבה' קשוח אנוס גבר איש אדם הרי שם אדם מורה על המדרי' היומן נעליה, והקרבנות באים על תשא (ואפי' קרבן עולה בא לכפר על מ"ע) וא"כ למה נאמר בקרבנות שם אדם דוקא. וגם לה"ב / (כפי שמדליק אדמו"ר בלקו"ח), מ"ש אדם כי יקריב מכס דלפי הכונה הפשוטה (כשיקריב אדם מכס קרבן) הי' צריך לומר אדם מכס כי יקריב, ובאמר אדם כי יקריב מכס, משמע שהקרבן יהי' מהאדם גופא. ועוד⁴ דהחלה אומר יקריב לשון יחיד, ואח"כ אומר תקריבו את קרבנכם, לשון רבים.

ורביאור הענין הוא, הנה מבואר בתני"א (בשם הע"ה"ש) דהנשמה עצמה אינה צריכה תיקון, וילא ירדה למטה אלא לתקן את הגוף והנפש הבהמית ותלקן בעולם, לעשות מכל עניני העולם משכך ומקדש לו ית'. ומבואר בזה כ"ס מו"ח אדמו"ר במאמרי ההילולא, מה שאחת העבודות (העיקריות) במשכן ובמקדש הייתה עבודת הקרבנות, דקרבן הוא ל' קרבתו, וענין הקרבנות הוא לקרב את עניני העולם, עולם על העלם והסתר, ולקשוחם כלים לאלקות, וכמא"צ, רזא דקורבנות עולה עד רזא דא"ש, דהיינו שעושה מכל עניני העולם ירדה לו ית' וממשיך בהם בחי' עיקר שכינה.

- (1) פרשתנו א, ב. (2) בד"ה זה אעתי"ר (סה"מ אעתי"ר ע' קפס). (3) שם, ג. (4) רד"ה זה חרטי"ס (סה"מ חרטי"ס ע' קנד). וראה גם רד"ה זה חרטי"ו (סה"מ חרטי"ו סייע קפז ואילך).
- (5) זח"ג מה"א (בנדר"ד). וראה גם ספר הערכי-תב"ד ערך אדם ס"ח-ט. וש"נ. (6) זח"ג שם. הורבא באורי"ה פרשתנו ע' ב. (7) ד"ה זה - פרשתנו ב, א. וראה גם ד"ה הנ"ל חרטי"ס. ד"ה ושאובת מיים תשי"א פ"א (סה"מ קונטרסים ח"ב תני, א). קונטרס לימוד החסידות פ"א (סה"מ חרטי"ס ח"ב תני, א). לקו"ח שם. אורי"ת פרשתנו רד"ה זה (כרך ב) ע' תשכ"א. תשכ"ה. (9) פלי"ז (מה, ב). (10) שכו"ר. (11) ד"ה באחי לגני ה'ש"י"ת פ"ב (סה"מ ה'ש"י"ת ע' 112 ואילך). וראה ד"ה טעמה תשי"ט ס"ב (סה"מ תשי"ט ע' 28 ואילך). (12) ראה ספר הבהיר סמ"ו (קס). וראה גם זח"ג ה"א, של"ה מס' מענין שלו (ריא, ב). ועוד. (13) ראה זח"ב רליט, א. זח"ג כו, ב.

או על העבודה עם עניני העולם בכלל, שמעלה אותם לשרשם ומקורם. וזהו תקריבו את קרבנכם לשון רבים, שע"י שמעלה את ניצוצות הקדושה שבעניני העולם, הרי הם מסייעים אותו בעבודתו.

וע"י עבודת התרבות נעשה ריח ניחוח להוי' ואמר "וזהו ניחוח רוח הוא לפני דייקא שלמעלה גם משם הוי', וכמוכז גם ממה שאמר, דרזא דקורבנא עולה עד רזא דא"ס, והרי א"ס הוא למעלה גם משם הוי', ועד שנתח רוח זה הוא בחי' נח"י לבורא, שלמעלה (בא"י) מנח"י של נברא, כמבואר בהמשך וכנה"ל.³⁸

והנה שלימות הענין הקרבנות יהי' לע"ל³⁹, וכמו שאומרים⁴⁰ ושם נעשה לפניך קמצוה רצונך, דמצוה הוא מלשון צווחת דחכרובי⁴¹, שהאדם נעשה חד עם בעל הרצון, וענין זה יהי' בשלימות לע"ל, ולכלל גם שלימות עבודה הקרבנות שהי' לע"ל. והנה שארז"ל⁴², שעל שלשה דברים העולם עומד על התורה על העבודה ועל גמ"ח, שענין התעבדות⁴³ הוי"ע הקרבנות, ומזה מוכרח שגם הקרבנות דעכשיו פועלים קיום העולם, בכ"ז הרי בקרבנות ישנם כמה דרגות ושלימות ענין הקרבנות יהי' לע"ל דוקא. והענין הוא (כמבואר בתו"ח ויח"י⁴⁴, ועוד), דבכרי שיהיו הקרבנות בשלימות, נמצות רצונך, צ"ל האדם המקריב בשלימות, וזה יהי' דוקא לע"ל, ולכן, מהי' אדגם הקרבת הקרבנות כמצות רצונך. ואע"פ שעולם על מילואו נברא⁴⁴, דאלה תולדות מלא כתיב⁴⁵, שגם בחחלת הבריאה הי' העולם בתכלית השלימות, מ"מ הרי"ז השלימות דעולם, דעולם הוא במדידה ורונגלה -

- (37) תו"כ (הובא בפרש"י) עה"פ פרשתנו א, ש. ספרי (הובא בפרש"י) עה"פ פינחס כח, ח. (38) פי"ב. (39) בהבא לקמן - ראה ר"ה הנ"ל אע"פ (סה"מ אעתי"ר ע' קפס ואילך. ס"ע קצז-ח).
- (40) תפלה מוסף דשבת ויו"ט. (41) לקו"ח בחוקותי מהי, ג. ונב"מ. (42) אבות פ"א מ"ב. (43) צה, א ואילך. וראה גם סה"מ תרס"ו הנ"ל (הערה 15) ע' קצו. (44) ראה ב"ר פי"ד, ז. פי"ג, ג. (45) רות ד, יח. ב"ר פי"ב, ו. שמו"ר פי"ל, ג.

תחתית בלתי מוגה

לביהמ"ד²⁹, ואח"כ הנהג בהם מנהג דורר ארז³⁰, שמקרב את עניני העולם לאלקות, על שמקריב מן הבהמה ומן הבקר ומן הזאן בפשוט (מסוג וחי), ועי"ז הנסכים ומלו שבקרבנות (צומח ודומם), קשוח אחרים.

והנה כתיב גם את העולם נתן בלכס, ומזה מובן, שגם בעבודת האדם עם עצמו ישנם ב' הענינים, מכם קרבן לה' ומן הבהמה ומן הבקר וכו'³². והענין הראשון, בהנהגת בני ישראל, בהי' דרע אדם ובהי' דרע בהמה³⁴, דרע אדם קאי על נשמת האצילות, דאצילות הוא עולם האחרות, ודרע בהמה קאי על נשמת דבי"ע דעלמא דפרודא, והעבודה דזרע אדם הוא בחי' קשוח עצמו, והעבודה דזרע בהמה בחי' קשוח אחרים, ועד"ז בכל נשמה יש ב' בחי' אלו, בחי' האצילות שבנשמה, כמאמר נשמה שנתת בי טהורה היא³⁵, ד(לפירושו א"ח) קאי על עולם האצילות (בחי' קשוח עצמו), ואתה בראת אתה יצרת וכו' בחי' האצילות שבנשמה (בחי' קשוח אחרים), ומזה נמשך בעולם, שיש ב' בחי' בעולמות גופא, עולם האצילות האחרות, ועולמות ביי"ע שהן עלמא דפרודא.

וזמן אדם כי יקריב מכם קרבן להוי' מן הבהמה מן הבקר ומן הזאן תקריבו את קרבנכם, שמקריב כל דבר הצריך קריבון אפי' בחי' נעליח, עולם האצילות ואפי' עולמות האצילות, מאצילות, מקרב אותם שלמעלה מאצילות הם כסוד השתלשלות והם עולמות, וכיון שהם עולמות הרי הם במדידה והגבלה וצריך להעלותם לבחי' א"ס שלמעלה מהגבלה. ואח"כ מפרט חתלה מכם קרבן להוי' שקאי על העבודה דעצם הנשמה, או הנפשה³⁶, או האדם בכלל. ואח"כ מן הבהמה מן הבקר וכו' הנפשה³⁶, או על הנפשה³⁶.

- (29) ברכות בסופה וראה שו"ע אדה"ז או"ח סקנה"ה-קנו. וש"נ.
- (30) ברכות לה, ב. (31) קהלת ג, יא. (32) ראה בהבא לקמן ד"ה הנ"ל אעתי"ר (סה"מ אעתי"ר סייע קצג ואילך). (33) ראה גם לקו"ח פרשתנו הנ"ל (הערה 7) ג, ד. אוה"ח שם ע' תשכ"א ואילך. (34) תו"ח ר"פ משפטים. לקו"ח צו"ח, ב. ונב"מ.
- (35) ראה גם סה"מ תרס"ט שבהערה 4. (36) ראה גם לקו"ח שם ב, ד. אעתי"ר שם.

תחתית בלתי מוגה

בס"ד. ש"פ צו, שבת הגדול, י' ניסן ה'תשמ"ב.

הנחת הת' בלתי מוגה

בעשור לחודש הזה ויקחו להם איש שה לביית אבות שה לביית, וממשיך בפרשה והי' לכן למשמרת עד ארבעה עשר יום לחודש הזה ושחטו אותו גו' ואכלו את הבשר בלילה הזה גו' (בליל ט"ו), וביום ט"ו (שבו קיימא סיהרא באשמלתא) נגאלו אבותינו ממצרים, ואח"ז כתיב⁴ (באמירת משה לישראל) משכו וקחו לכם צאן גו' ושחטו הפסח וגו'. וצריך להבין, מהו הענין, דלקחתה השה הימה בעשור לחודש ואח"כ הי' צריך להיות ד' ימי בלילה ואח"כ הימה שחטתו ביחד ואבילתו בליל ט"ו והגאלוה ביום ט"ו. גם ידוע מה שהקשה בזה⁶ על לשון הכתוב בעשור לחודש הזה, אמאי בעשור מינעי לך' ומבאר כ"ק אדמו"ר הציצ [שבי"ג ניסן המתבאר משבת זו (דמיני' מתברכין כולל' יומתי) הוא יום ההיגול של] באוה"ח על הכתוב (ויקחו להם איש שה) ה' ע"פ מ"ש הרמ"ז בפירוש לזהרר דנפילת השה וכו' הוי"ע בירור קליפת נוגה. ומבאר בזה, דג' ימים אחר בעשור לחודש הי' העסק להפיר קליפת נוגה מג' קליפות הטמאות ע"י אהכפיה, ואח"כ בארבעה עשר יכולים להעלות לקדושה, שהרי קליפת נוגה יכולים להפכה לקדושה. ועפ"ז י"ל דזהו ג"כ הטעם, מה שבארבעה עשר יום גופא, אין שוחטין את הפסח אלא אחר תצות היום (שהו הפירוש דכ"ז הענייני כמ"ש בגמרא¹⁰ וברמב"ם¹¹ ובשאר הפוסקים), ולא לפני תצות היום, כי קליפת נוגה היא בחי' עץ הדעת טוב ורע, היינו שיש בה ג"כ רע, ולכן, לפני תצות היום השייך לבחי' הרע דקליפת נוגה א"א לשחוט את הפסח, ודוקא לאחר תצות היום, השייך לבחי' הטוב דנוגה, אז ושחטו אותו גו', דאין ושחטו אלא ומשך, שמעלים אותו לקדושה. ומה שלדעה אחת דאין שחטו אלא לשחוט את הפסח גם לפני תצות, י"ל הטעם (ובריעב¹⁴)

כ"י -

- 1) בא יב, ג. 2) שם, ו-ה. 3) ראה שמו"ר פט"ר, כו. זח"ג רנ, רע"א. (בנד"ד). ח"א קנ, רע"א. ח"ב רטו, א. רכה, סע"ב. ועוד. 4) בא שם, נא. 5) פסחים צו, א. 6) ח"ב לט, סע"ב. ח"ג רנ, א. - הרבא באוה"ח בא ע' רפכ. 7) זח"ב סג, ב. פח, א. 8) שם ע' רפג-ד. וראה גם אוה"ח פנחס ע' א' קו. טה"מ חרע"ח ע' רה. 9) ח"ג רנא, א. 10) פסחים טא, א. (במשה). 11) ראה רמב"ם פ"א מהל' ק"פ ה"ד. 12) תניא ספ"א. 13) חולין ל, ב. 14) פסחים קח, א. ובה"מ יא, ב.

והגבלה, ולימוד החורה (בעולם) צריך להיות בהנחה והשגה, שזהו ענין של הגבלה. ועד"ז בנוגע לקיום המצוות הרי ישנו הצירוף⁴⁶ דלא תוסיף ולא תגרע, שצריך להיות במדידה והגבלה. ומה שמו"צ ע"ס חכמתו ורצונו של הקב"ה שלמעלה ממדידה והגבלה, הרי עכשיו זהו שולמעלה ממדידה ובלע"ל כשיהי' אלה תולדות פרץ, שיימנעו בחי' שלמעלה ממדידה והגבלה, הרי אז יתגלה בתו"צ מה שהם למעלה ממדידה והגבלה. ועד"ז הוא גם בנוגע לקדושתו. שלע"ל יתגלה אמיתות ענין הקדושה, בחי' רזא דקדושה שעולה עד רזא דא"ס, שלמעלה ממדידה והגבלה, כמצות רצונו.

וע"י מעשינו ועבודתנו במשך זמן הגלות ע"פ הוראות בעל ההיגול בפרט, ורבותינו נשיאינו בכלל, נזכה בקדוה ממש לגאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו⁴⁸ שאז יהי' בנין ביהמ"ק השלישי, בית המקדש הנצחי⁴⁹, והקיצו ורננו שוכני עפר⁵⁰ והם בתוכם, ובמהרה בימינו ממש.

*

- 46) ראה יג, א. וראה ואחרון ד, ב. 47) תניא פ"ג.
- 48) ראה תניא פל"ז. 49) זח"א כח, א. 50) ישעי' כו, יט.

הנחת הת' בלתי מוגה